

[Niels Westerby.]

vi får et centrumsinspireret lovgivningsarbejde og på længere sigt arbejder for en centrumsinspireret regeringsdannelse, alt befriet for klassepolitiske målsætninger, for gamle ideologier; for trangen til, at den ene blok skal sætte sig på den anden eller den anden senere på den første. Derved undgår vi den skadelige pendulpolitik, som man har haft i England, og som er kommet til udtryk i, at man først socialiserer stålindustrien, derefter afsocialiserer den og så socialiserer den igen. Store dele af britisk erhvervsliv og industri har lidt ubodelig skade herved. Vi skulle gerne være klogere end englænderne på dette punkt og derfor gå ind i det aktive, praktiske reformarbejde og ikke slæbe alt det gamle arvegods, som har ligget der, men som har været skudt i baggrunden i nogle år, frem gennem den blokpolitik, der nu toner frem.

Derfor har vi i liberalt centrum sat os som mål at blive det aktive centrum, som kan være det alternativ, der står fast og urokkeligt over for den blokpolitik, som vi ser så stor fare i, fordi den vil komme til at forhindre det praktiske reformarbejde i det høje ting.

Rosing: Den del af åbningstalen og den skriftlige redegørelse, der vedrører Grønland, er traditionen tro meget kortfattet, men opfattes som et klart tilsagn om, at regeringen fortsat agter at medvirke til at løse løbende og aktuelle opgaver i vor udvikling. Et sådant tilsagn om samarbejde har vi i høj grad behovet og kan ikke undvære mange år fremover.

Det må jo desværre erkendes, at Grønlands erhvervsøkonomiske situation ikke tegner sig godt for tiden, og den vil jeg lige berøre i de få følgende minutter.

Vort bærende erhverv, fiskeriet, har i visse perioder, eller gang på gang, vanskeligheder med at få en tilstrækkelig råvarermængde til bearbejdning og kan — som jeg ved tidligere lejligheder har nævnt — trues af klimatiske forhold, hvad år det skal være. Meget mørke videnskabelige vurderinger af det grønlandske fiskeri-erhvervs muligheder i den kommende tid peger på, at vi kan vente en koldere periode i den kommende tid. Hvis disse vurderinger holder stik, vil man i lighed med den sted-

fundne fåreavlskatastrofe også inden for overskuelig tid kunne tale om katastrofe for fiskeriet i de grønlandske farvande. Grønland ligger jo på eksistensmulighedernes grænse mod nord og er således meget følsom over for klimatiske svingninger. Trods vor optimisme kan vi således ikke udelukke, at det værste kan ske for fiskeriet.

Som jeg under tillægsbevillingslovdebatten i forsommeren foreløbig har redegjort for, blev den grønlandske fåreavl ramt af en alvorlig katastrofe i vinteren 1966-67, hvor uafbrudt snefald, snestorm og kulde fra november til maj tog 64,5 pct. af bestanden af får og væddere. Efter opgørelsen den 31. december sidste år udgjorde bestanden 47.300, og efter den sidste opgørelse, den 30. juni 1967, var bestanden reduceret til 16.700 dyr.

Der er 175 fåreavlerfamilier. Mange af dem har nu kun fra 6, 10 op til 20 pct. tilbage af deres besætning, de heldigste op imod 50 pct. Som enhver kan regne ud, har denne katastrofe pludselig ændret levevilkårene til det værste for de mange familier, hvis eksistens hviler på fåreavlens alene. Det er derfor en nødvendighed, at man både fra landsrådets og bevilgende myndigheders side gør en hurtig og ekstraordinær indsats og foretager nødvendige foranstaltninger for det første for at give de katastroferamte tålelige levevilkår og en lettelse i deres låneforpligtelser, som de i år og i de følgende ikke kan klare, og for det andet for at give mulighed for, at fåreavlens fortsat kan bestå som et erhverv.

Ved forårstid blev der nedsat et katastrofeudvalg, som dels skulle undersøge katastrofens omfang, dels komme med forslag om, hvordan og hvorledes hjælpeaktionen skulle ordnes, samt hvilke langsigtede planer om nødvendige foranstaltninger vedrørende fåreavlens fremtid der kan fastlægges. Udvalget afgav i juli måned en betænkning til landsrådet, som under indeværende samling har drøftet og taget stilling til problemerne.

Under åbningsdebatten i 1965 — folketingets forhandlinger sp. 224 og 225 — har jeg redegjort for mine synspunkter om effektivisering af den statslige indsats for fåreavlens og bl. a. berørt spørgsmålene om større indsats i landvindingsarbejdet for dyrkningsarealer, intensivering af uddan-